



Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

27.06.2022

Programma Nr. 5-03/18/2022
ietekmes uz vidi novērtējumam vēja elektrostaciju parka “Augstkalni”
būvniecībai Smiltenes novadā

Derīga līdz 2027. gada 27. jūnijam.

Programma izdota:

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “WPR2” (turpmāk – SIA “WPR2”), reģistrācijas numurs 50203195901, juridiskā adrese “*Neibergi*”, Tīnūži, Tīnūžu pagasts, Ogres novads, LV-5015, tālrunis: +371 29466765, elektroniskā adrese: martins.neibergs@gmail.com (turpmāk – Ierosinātāja).

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. panta, 17. panta un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “*Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) IV sadaļas prasībām, pamatojoties uz Ierosinātājas 2022. gada 27. maija iesniegumu, ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī IVN) veikšanai, un 2022. gada 6. jūnijā iesniegtajiem IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) materiāliem, kā arī ņemot vērā sabiedrības izteikto viedokli par plānoto darbību. Programmā ietvertas prasības IVN ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. IVN objekts ir vēja elektrostaciju (turpmāk – VES) parka “*Augstkalni*” (turpmāk arī VES parks vai VES parks “*Augstkalni*”) būvniecība Smiltenes novadā (turpmāk – Paredzētā darbība). VES parka “*Augstkalni*” iespējamā izveides vieta ir izpētes teritorija, kurā atbilstoši Ierosinātājas sniegtajai informācijai iekļauti šādi nekustamie īpašumi un to zemes vienības (turpmāk kopā saukta – Izpētes teritorija):

Nr.	Īpašuma nosaukums	Kadastra numurs	Zemes vienības kadastra apzīmējums
1	Meža Buļi	42480010001	42480010001
2	Ventas	42480010002	42480010002
3	Gauduļi	42480010003	42480010003
4	Lejas Doles	42480010005	42480010005
5	Brinģi	42480030009	42480010008
6	Zariņi	42480010009	42480010009
7	Jaunbuļi	42480010010	42480010010
8	Kalna Doles	42480010012	42480010012
9	Lejas Slapjumi	42480010013	42480010013
10	Spreņi	42480010014	42480010014
11	Spreņi	42480010014	42480010015
12	Buļi	42480010022	42480010022
13	Mazās Doles	42480010023	42480010023
14	Kalna Pipari	42480010025	42480010025
15	Magones	42480010026	42480010026
16	Rodzes	42480010027	42480010027
17	Tēvenēni	42480010029	42480010029
18	Paeglīši	42480040076	42480010030
19	Knīgstes	42480010031	42480010031
20	Lejas Dūķi	42480090064	42480010033
21	Slapjumkalns	42480010035	42480010035
22	P29	42480010036	42480010036
23	Bez nosaukuma	42480010039	42480010039
24	Smailītes	42480010049	42480010047
25	Mailes	42480010018	42480010048
26	Ķūļi	42480020001	42480020001
27	Lejas Ķūļi	42480020005	42480020005
28	Kalna Gauduļi	42480020011	42480020011
29	Jaungauduļi	42480020014	42480020014
30	Jaunmindaugi	42480020015	42480020015
31	Tēvenēni - Irbītes	42480020017	42480020017
32	Sietiņi	42480020026	42480020026
33	Tēvenēni Puriņi	42480020033	42480020033
34	Sauleskalni	42480020036	42480020036
35	Celmiņi	42480020037	42480020037
36	Lejas Mindaugi	42480020047	42480020047
37	Lejas Mindaugi	42480020047	42480020047
38	Tēvenēni Smukuļi	42480020048	42480020048
39	Tēvenēni Smukuļi	42480020048	42480020049
40	Tēvenēni Miži	42480020054	42480020054
41	Skripti-Pipari	42480020087	42480020096
42	Tēvenēni Puriņi	42480020033	42480020106
43	Ķūļi	42480020001	42480020111
44	Mednieki	42480030007	42480030007
45	Pļavnas	42480020013	42480030014
46	Priedolas	42480030015	42480030015

Nr.	Īpašuma nosaukums	Kadastra numurs	Zemes vienības kadastra apzīmējums
47	Bites	42480030016	42480030016
48	Bites	42480030016	42480030017
49	Veckrāmi	42480030022	42480030022
50	Veckrāmi	42480030022	42480030023
51	Indrāni	42480030029	42480030032
52	Jaunkrāmi	42480030033	42480030033
53	Jaunkrāmi	42480030033	42480030034
54	Jaunliedulieši	42480030035	42480030035
55	Kazukalns	42480030037	42480030037
56	Meža Priednieki	42480030038	42480030038
57	Meža pētīšanas stacija	42480030058	42480030058
58	Meža pētīšanas stacija	42480030058	42480030059
59	Bites	42480030061	42480030061
60	V235	42480070231	42480030063
61	Bez nosaukuma	42480010039	42480030081
62	Apses	94700120004	94700120005
63	Vecpieniņi	94700120012	94700120012
64	Paegliši	94700120003	94700120038
65	Pieņi	94700120039	94700120039
66	Ciguži	94700120040	94700120040
67	Jaunkāpiņas	94700120042	94700120042
68	V251	94700100205	94700120047
69	Meža Kāpiņas	94700120074	94700120074
70	Kāpiņas	94700120075	94700120075
71	Kalnaķāpiņas	94700120002	94700120089
72	Kalnaķāpiņas	94700120002	94700120091
73	Mazlēpes	94700120094	94700120092
74	Jaunzemi	94700130002	94700130003
75	Lejas Sietiņi	94700130013	94700130013
76	Vecsietiņi	94700130016	94700130016
77	Liedulieši	94700100013	94700130018
78	Dāviņi	94700130019	94700130019
79	Vecstrēlnieki	94700130021	94700130021
80	Graši	94700130023	94700130023
81	Lejas Sietiņi	94700130013	94700130024
82	Mednieki	94700130025	94700130025
83	Jaunbormaņi	94700130044	94700130046
84	Zariņi	94700130047	94700130047
85	Bez nosaukuma	94700130063	94700130063
86	Bez nosaukuma	94700130064	94700130064
87	Meža pētīšanas stacija	94700050076	94700130070
88	Putnukalns	94700130035	94700130091
89	Jaunkūļi	94700140005	94700140005

Nr.	Īpašuma nosaukums	Kadastra numurs	Zemes vienības kadastra apzīmējums
90	Lejas Slapjumi	94700140006	94700140006
91	Smukuļi	94700140009	94700140009
92	Tēvenēni-Smukuļi	94700140020	94700140020
93	Lejas Ķeži	94700140025	94700140025
94	Ruņģu Krejotava	94700140036	94700140037
95	Kārļi	94700140041	94700140041
96	Zvirbuļi	94700140160	94700140043
97	Meža pētīšanas stacija	94700050076	94700140053
98	Tēvenēni Puriņi	94700140054	94700140054
99	Ruņģi	94700140159	94700140055
100	Papalši	94700140003	94700140057
101	Kalna Ruņģi	94700140061	94700140060
102	Lejas Prāmnieki	94700140062	94700140062
103	Kalna Ruņģi	94700140061	94700140066
104	Kalna Slapjumi	94700140067	94700140067
105	Lepiķi	94700080009	94700140068
106	Kalna Ķeži	94700140070	94700140070
107	Ezerprāmnieki	94700140077	94700140077
108	Lauku Prāmnieki	94700140078	94700140078
109	Meža pētīšanas stacija	94700050076	94700140104
110	Elziņas	94700140123	94700140123
111	Kaķpēdiņas	94700140124	94700140124
112	Laki	94700140133	94700140133
113	Ruņģi	94700140159	94700140142
114	Prāmnieki	94700140147	94700140147
115	V267	94700130078	94700140151
116	Bez nosaukuma	94700130060	94700140177
117	Bez nosaukuma	94700130060	94700140178
118	Bez nosaukuma	94700030389	94700140181
119	Meža pētīšanas stacija	94700050076	94700140185
120	Meža pētīšanas stacija	94700050076	94700140188

2022. gada 23. martā Paredzētajai darbībai ar Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk – Biroja) lēmumu Nr. 5-02/13 “*par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*” tika piemērots IVN.
- Saskaņā ar Ierosinātās sniegto informāciju šobrīd par Izpētes teritoriju ir identificēta teritorija Smiltenes novada dienvidrietumu daļā, kurā būtu iespējams uzstādīt līdz 17 lielas jaudas VES. Izpētes teritorijā ietilpst 120 zemes vienības vai zemes vienību daļas, kas pieder gan juridiskām, gan fiziskām personām, un tās kopējā platība sastāda 2906,35 ha. Vienlaikus no Ierosinātās sniegtās informācijas izriet, ka konkrēti īpašumi/teritorijas, kuros plānots izvietot VES vai kurus skars plānoto VES drošības aizsargjoslas, tiks vērtētas IVN procesa laikā, ņemot vērā galīgo VES izvietojumu. Atbilstoši Ierosinātās sniegtajai

informācijai VES un ar tām saistīto infrastruktūru paredzēts izbūvēt tikai tajās zemes vienībās, ar kuru īpašniekiem un tiesiskajiem valdītājiem tiks panākta vienošanās par energoapgādes objektu izvietojumu un būvniecību. No minētā izriet, ka tādejādi Paredzētās darbības teritorija tiks precizēta IVN procesa gaitā, pamatojoties uz izpētes darbu rezultātiem un saskaņā ar zemes īpašnieku un projekta attīstītāju vienošanos. Ietekmes uz vidi novērtējuma procesā, paredzot VES izvietojumu, nepieciešams ievērot Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumus Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) noteiktās prasības, noteiktos minimālos attālumus vēja elektrostaciju un vēja parku izbūvei.

4. Saskaņā ar Ierosinātās sniegto informāciju Paredzētās darbības ietvaros kopā plānots uzstādīt aptuveni 17 lielas jaudas VES, kuru kopējā jauda varētu sasniegt 102 MW. Plānotie VES modeļi un tehniskie raksturlielumi šobrīd vēl nav noteikti, tomēr paredzams, ka tas varētu būt kāds no tādu VES ražotāju kā *Enercon, Vestas, Siemens-Games, General Electric* vai *Nordex* jaunākajiem modeļiem. IVN ietvaros paredzēts vērtēt vairākus VES modeļus. Kopējo uzstādāmo staciju skaitu paredzēts noteikt IVN procesa laikā, ņemot vērā normatīvo aktu prasības VES izvietojumam, iespējas saskaņot aizsargjoslu noteikšanu ar pieguļošo nekustamo īpašumu tiesiskajiem valdītājiem, pieejamo pārvades sistēmas kapacitāti, IVN rezultātus, ekonomiskos un citus saistītos aspektus, kas var ietekmēt Paredzētās darbības realizācijas apjomu. Savukārt tehniskais risinājums saražotās elektroenerģijas nodošanai kopējā tīklā tiks precizēts IVN gaitā. SARAŽOTĀS ELEKTROENERĢIJAS DAUDZUMS GADĀ BŪS ATKARĪGS NO VES SKAITA, IZVĒLĒTĀ VES MODEĻA, VES AUGSTUMA, KĀ ARĪ NO METEOROLÓGISKAJIEM APSTĀKĻIEM ATTIECĪGĀJĀ GADĀ.
5. Saskaņā ar Ierosinātās sniegto informāciju, kā Paredzētās darbības alternatīvas tiks vērtēti dažādi Paredzētās darbības risinājumi, piemēram, lielāka skaita mazākas jaudas VES uzstādīšana vai lielākas jaudas VES uzstādīšana mazākā skaitā. Tāpat IVN procesa gaitā tiks izskatītas arī Paredzētās darbības vietas (konkrēts VES izvietojums) alternatīvas un dažādu VES modeļu alternatīvas.
6. Atbilstoši Ierosinātās sniegtajai informācijai piekļuvi plānotajam VES parkam būvniecības un ekspluatācijas laikā paredzēts nodrošināt, izmantojot valsts galveno autoceļu *A2 Rīga - Sigulda - Igaunijas robeža (Vecļaicene)*, valsts reģionālo autoceļu *P29 Rauna - (Vidzemes šoseja) - Drusti – Jaunpiebalga*, valsts vietējos autoceļus *V235 Lembis - Drusti – Vecpiebalga*, *V251 Branti - Pieniņi – Launkalne*, *V267 Kieģeļceplis – Lizdole*, pašvaldības autoceļus, kā arī izbūvējot jaunus pievedceļus. Pirms plānoto VES uzstādīšanas paredzēts no jauna izbūvēt vai vietām pilnveidot VES uzstādīšanai un ekspluatācijai nepieciešamo infrastruktūru – pievedceļus, laukumus, enerģijas pārvades līnijas. Precīzs plānoto pievedceļu, kā arī citu infrastruktūras objektu izvietojums un tehniskie raksturlielumi tiks noteikti IVN gaitā, izvērtējot esošo ceļu tīklu, jaunu ceļu un cita veida infrastruktūras izbūves nepieciešamību, to izbūves iespējas un iespējamo ietekmi uz vidi.
7. Saskaņā ar Raunas novada teritorijas plānojumu 2012. - 2024. gadam un Smiltenes novada teritorijas plānojumu no 2020. gada (Smiltenes novads : Teritorijas plānojums (2.2 redakcija)¹, VES parka Izpētes teritorijā ietilpst zemes vienības vai to daļas, kuru

¹ Atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumam no 2021. gada 1. jūlija Smiltenes novada administratīvajā teritorijā iekļauts gan Smiltenes novads, gan Raunas novads, tādejādi VES Izpētes teritorijā teritorijas atļauto (plānoto) izmantošanu nosaka Raunas novada teritorijas plānojums 2012. - 2024. gadam (apstiprināts ar Raunas novada domes 2012. gada 29. augusta lēmumu Nr. 245 (protokola Nr. 8, 11§) Saistošie noteikumi Nr. 27 un Smiltenes novada teritorijas plānojums no 2020. gada (Smiltenes novads : Teritorijas plānojums (2.2. redakcija)) (apstiprināts ar Smiltenes novada domes 2020. gada 25. marta lēmumu Nr. 245 (protokols Nr. 5, 30§) Saistošie noteikumi Nr. 7/20), pieejami - <https://geolatvija.lv/geo/tapis> (skatīts - 20.06.2022).

plānotā (atļautā) izmantošana pamatā noteikta kā mežu teritorija un lauku teritorija, bet salīdzinoši nelielas platības aizņem arī ūdeņu teritorijas un transporta infrastruktūras teritorijas. Atbilstoši Ierosinātājas sniegtajai informācijai, ja, precizējot plānoto VES novietojumu, to izvietošana tiks paredzēta mežu zemēs, tad pirms būvniecības procesa uzsākšanas nepieciešams veikt grozījumus teritorijas plānojumos, mainot atļauto zemes izmantošanas veidu uz tādu, kas pieļauj VES būvniecību. Proti, atbilstoši Noteikumos Nr. 240 noteiktajam nepieciešama lokālplānojuma izstrāde, mainot atļauto zemes izmantošanas veidu uz tādu, kas pieļauj VES būvniecību.

8. Kā norādīts jau šajā programmā iepriekš, konkrēts VES izvietojums tiks precizēts IVN gaitā. Tādējādi atbilstoši Ierosinātājas sniegtajai informācijai, ja ar VES parka izveidi saistīto objektu, tostarp VES, un infrastruktūras būvniecība tiks paredzēta mežu teritorijās, būs nepieciešams veikt zemes atmežošanu. Atmežojamās teritorijas platība būs atkarīga gan no izbūvējamo VES skaita, gan to novietojuma, gan iespējas izmantot teritorijas, kas jau iepriekš ir atmežotas, piemēram, esošos meža ceļus. IVN procesa laikā paredzēts meklēt risinājumus, lai teritorijās, kurās nepieciešams veikt atmežošanu, neatrastos īpaši aizsargājami biotopi un īpaši aizsargājamu augu sugu atradnes. Tādējādi arī Paredzētās darbības nodrošināšanai nepieciešamo kopējo atmežojamo platību paredzēts aprēķināt IVN gaitā, to precizējot būvprojekta izstrādes laikā.
9. Izpētes teritorijas tuvumā identificētās tuvākās blīvi apdzīvotās vietas (ciemi) ir Launkalne (1,9 km) un Drusti (2,7 km). Plānotā VES parka Izpētes teritorijā atrodas vairākas viensētas, kā arī vairākas viensētas atrodas plānotā VES parka tiešā tuvumā.
10. Saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmā (turpmāk - DDPS) "*OZOLS*"² pieejamo informāciju Izpētes teritorija neatrodas nevienā īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, bet tajā identificēti gan īpaši aizsargājamu biotopu poligoni, gan īpaši aizsargājamās dabas teritorijas - dabas pieminekļi – aizsargājami koki. Savukārt tās tuvumā (attālumā līdz 4,2 km) atrodas vairāki mikroliegumi, kas izveidoti gan putnu, gan biotopu aizsardzībai, kā arī (attālumā līdz 5 km) divas Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) teritorijas – dabas liegums "*Launkalne*" un dabas liegums "*Mežole*".
11. Atbilstoši Ierosinātājas sniegtajai informācijai plānotā VES parka Izpētes teritorijā atrodas divi valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi - Nr. 2374 Kalnaslapjumu senkapi un Nr. 422 Jauntēvenēnu senkapi. Izpētes teritorija skar divu kultūras pieminekļu – Nr. 2377 Pīkaņu Skansts kalns – pilskalns un Nr. 427 Kalnastādiņu senkapi - aizsardzības zonas.
12. Saskaņā ar VSIA "*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*" (turpmāk – LVĢMC) uzturētā Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā³ (turpmāk – PPPV reģistrs) iekļauto informāciju plānotā VES parka Izpētes teritorijā neietilpst neviena piesārņota vai potenciāli piesārņota vieta. Tuvākā potenciāli piesārņota vieta – atkritumu izgāztuve Putnukalns (reģistrācijas numurs 94708/5258), atrodas ~300 m attālumā no plānotā VES parka Izpētes teritorijas.
13. Paredzētās darbības IVN Sākotnējā apspriešana norisinājās no 2022. gada 13. maija līdz 2022. gada 6. jūnijam. Paziņojums par Paredzēto darbību un plānoto sanākumi tika publicēts laikraksta "*Druva*" 2022. gada 13. maija numurā, laikraksta "*Smiltenes Novada Pašvaldības Vēstis*" 2022. gada 12. maija numurā un laikraksta "*Ziemeļlatvija*" 2022. gada 13. maija numurā, kā arī ievietots tīmekļvietnēs – www.smiltenesnovads.lv, www.environment.lv un www.vpvb.gov.lv. Ar sagatavotajiem materiāliem par Paredzēto darbību klātienē varēja iepazīties Smiltenes novada pašvaldībā (Dārza iela 3, Smiltene),

² DDPS "*Ozols*", pieejama - <https://ozols.gov.lv/ozols/> (skatīta 20.06.2022).

³ PPPV reģistrs, pieejams - <https://www.meteo.lv:8443/lapas/vide/piesarnoto-un-potenciali-piesarnoto-vietu-registrs/piesarnoto-un-potenciali-piesarnoto-vietu-registrs?id=1527&nid=373> (skatīts - 20.06.2022).

Raunas pagasta pārvaldē (Vidzemes iela 2, Rauna, Raunas pagasts, Smiltenes novads), Launkalnes pagasta pārvaldē (Ezera iela 2A, Launkalne, Launkalnes pagasts, Smiltenes novads), Drustu pagasta pārvaldē (Palsas iela 20, Drusti, Drustu pagasts, Smiltenes novads), Dzērbenes klientu apkalpošanas centrā (“*Sabiedriskais centrs*”, Dzērbene, Dzērbenes pagasts, Cēsu novads) darba laikā, bet attālināti – tīmekļvietnē www.environment.lv. No Birojā iesniegtajiem Sākotnējās apspriešanas materiāliem izriet, ka par Paredzēto darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (tiesiskie valdītāji), kuru nekustamie īpašumi iekļauti Izpētes teritorijā vai tos var skart plānotā darbība. Sākotnējās apspriešanas ietvaros tika organizēta sanāksme neklātienēs formā saskaņā ar likuma “*Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums*” 20. pantu. Tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksme notika attālināti 2022. gada 26. maijā plkst. 18.00. Sanāksmē bija iespējams piedalīties, izmantojot tīmekļvietnē www.environment.lv publicēto saiti. Sākotnējās apspriešanas laikā līdz 2022. gada 2. jūnijam sabiedrībai bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus un saņemt uz tiem atbildes, rakstot uz e-pasta adresi augstkalni@environment.lv. Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas materiāliem laikā līdz 2022. gada 2. jūnijam norādītajā e-pasta adresē tika saņemti trīs fizisku personu jautājumi saistībā ar Paredzēto darbību. Pēc tiešsaistes sanāksmes, 2022. gada 30. aprīlī Sākotnējās apspriešanas sanāksmes video ieraksts tika ievietots gan tīmekļvietnē www.environment.lv, gan tīmekļvietnē <https://www.youtube.com/watch?v=4LPpJ4AN-aI&t=56s> un bija pieejams līdz programmas izdošanas brīdim. Saskaņā ar tīmekļvietnē <https://www.youtube.com/watch?v=4LPpJ4AN-aI&t=56s> atrodamo informāciju vietnē publicētais neklātienēs sanāksmes videoieraksts līdz 2022. gada 17. jūnijam skatīts 119 reizes. Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas materiāliem Sākotnējās apspriešanas tiešsaistes sanāksmē kopumā piedalījās 44 dalībnieki. Sanāksmes dalībnieki tika iepazīstināti ar Ierosinātāju un tās stratēģisko investoru Somijā, ar vēja enerģijas attīstību un tās iespējām Latvijā, kā arī ar plānoto VES parku, tā izvietojuma un teritorijas plānojumu. Tāpat klātesošajiem tika sniegta informācija par sākotnējās sabiedriskās apspriešanas mērķiem, ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību plānotajai darbībai, tā mērķiem un veicamajiem uzdevumiem, kā arī ar nozīmīgākajām ietekmēm, kas tiks vērtētas plānotā VES parka IVN. Sabiedrībai tika sniegta arī informācija par iespējām iesaistīties Sākotnējā apspriešanā un turpmākajā IVN procesā. Dalībniekiem bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus. Iedzīvotāji galvenokārt interesējās par argumentiem teritorijas izvēlei plānotā VES parka izveidei, par pašvaldības iesaisti projektā, par VES minimālo attālumu no dzīvojamām ēkām, dabas ekspertu uzsāktajiem pētījumiem Izpētes teritorijā, Paredzētās darbības ietekmi uz ornitofaunu, īpašumiem un to vērtību, kā arī iespējamām kompensācijām. Sanāksmes laikā tika pausts viedoklis arī par vairāku konkrētu nekustamo īpašumu izņemšanu no Izpētes teritorijas, jo to īpašnieki ir kategoriski pret VES izvietojumu un to piederošos īpašumus un tie iebilst arī pret īpašumu apgrūtināšanu ar VES aizsargjoslām.

14. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Birojā tika saņemti 20 sabiedrības pārstāvju iesniegumi, tostarp no iedzīvotājiem un uzņēmējiem ar viedokļiem un jautājumiem par Paredzēto darbību un tās ietekmes novērtējumu, kā arī ar priekšlikumiem IVN. Galvenokārt tika saņemti fizisku personu viedokļi, kuros bija norādīts, ka iedzīvotājs nevēlas šāda veida projekta attīstību sev piederošā īpašumā vai tā tuvumā saistībā ar iespējamu nelabvēlīgu ietekmi uz cilvēku veselību un dzīves kvalitāti, dabas daudzveidību un ainavu, saimnieciskās darbības attīstību. Iesniegumos tika lūgts izņemt konkrētus nekustamos īpašumus no Paredzētās darbības izpētes teritorijas, jo to īpašnieki ir pret VES uzstādīšanu vai apgrūtinājumiem saistībā ar VES aizsargjoslām tiem piederošos īpašumos. Sākotnējās apspriešanas laikā Birojā saņemtie sabiedrības viedokļi ņemti vērā, formulējot šīs Biroja programmas prasības, un nosūtīti Ierosinātājam, kurai tajos ietvertie argumenti jāņem vērā un jāvērtē, sagatavojot Ziņojumu.

15. Izvērtējis Sākotnējās apspriešanas materiālus un Sākotnējās apspriešanas laikā saņemtos sabiedrības iesniegumus, Birojs konstatē, ka daļa no iedzīvotājiem nepiekrīt Paredzētās darbības īstenošanai tiem piederošos īpašumos vai apgrūtinājumiem tiem piederošiem īpašumiem ar VES un to infrastruktūras aizsargjoslām, savu nostāju paužot ar lūgumu izņemt tiem piederošos īpašumus no Izpētes teritorijas. Tādējādi no minētā izriet, ka daļa no sabiedrības neatbalsta plānoto Paredzētās darbības ieceri plānotajā Paredzētās darbības teritorijā. Līdz ar to šobrīd definēto Izpētes teritoriju, pamatojoties uz iedzīvotāju iesniegumiem, var nākties samazināt vai mainīt. Ņemot vērā minēto, Ierosinātājai jāizvērtē sabiedrības iesniegumos paustais viedoklis, definējot Izpētes teritoriju un Paredzētās darbības teritoriju projekta turpmākās attīstības gaitā. Ierosinātājai jāņem vērā, ka šīs Biroja programmas un piemērojamo normatīvo aktu, kas nosaka prasības IVN, izpilde var būt iespējama tikai tad, ja ar attiecīgo zemju īpašniekiem un/vai tiesiskajiem valdītājiem panākta vienošanās par nepieciešamās izpētes un tai sekojošas būvniecības un citu saistīto darbu veikšanu tiem piederošos nekustamos īpašumos.
16. Izvērtējis Sākotnējās apspriešanas materiālus un projekta autoru sniegto informāciju Sākotnējās apspriešanas gaitā, Birojs secina, ka potenciālie elektropārvades risinājumi un ar tiem saistītā infrastruktūra (piemēram, elektropārvades līnijas, kabeļi, apakšstacijas, pieslēguma vietas kopējam tīklam), to veids un izvietojums, tiks vērtēti atkarībā no izvēlētajām VES izvietojuma teritorijām. Proti, ne konkrētas VES izvietojuma vietas, ne nepieciešamo elektropārvades līniju trašu, apakšstaciju novietojumu un pieslēguma vietas AS “*Augstsprieguma tīkls*” infrastruktūrai u. tml. šajā projekta stadijā vēl nav zināmas, tādēļ nav zināmi arī konkrēti nekustamie īpašumi, kurus skars plānoto elektropārvades risinājumu un saistītās infrastruktūras izveide. Līdz ar to, izdodot šo programmu, Birojs norāda, ka, ja attiecināms, vēl pirms Novērtējuma likuma 17. pantā noteiktās Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas, Paredzētās darbības Ierosinātājai, saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. pantā noteikto jānodrošina Paredzētās darbības ietekmes sākotnējā sabiedriskā apspriešana arī par plānoto elektropārvades risinājumu un saistītās infrastruktūras izveidi. Proti, Ierosinātājai saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. panta pirmo daļu un Noteikumu Nr. 18 22. punktā noteikto, vienā pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā jāpublicē paziņojums par paredzēto darbību un sabiedrības iespēju iesniegt rakstveida priekšlikumus par paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī individuāli jāinformē nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar paredzētās darbības teritoriju, kas šajā gadījumā būs teritorijas, kurās plānots izveidot elektropārvades risinājumus un saistīto infrastruktūru, lai plānoto VES parku “*Augstkalni*” pieslēgtu AS “*Augstsprieguma tīkls*” infrastruktūrai. Paziņojumā jānorāda Noteikumu Nr. 18 24. punktā un 25. punktā noteiktā informācija. Ierosinātājai minēto paziņojumu elektroniski jāiesniedz Birojam un pašvaldībai ievietošanai tīmekļa vietnēs. Birojs aicina sekot līdzi normatīvo aktu izmaiņām saistībā ar Covid-19 izplatību, tai skaitā par nosacījumiem sanāksmju organizēšanā.

II. Vispārējās prasības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības IVN Ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērsti norādīts, kāda informācija un novērtējums Ziņojumā ir jāiekļauj. Tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojumu sagatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to strukturējot atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Birojs ar šo programmu papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā

sniedzamās informācijas veidam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.

3. Ziņojuma sagatavošanai Birojs noteic šādas vispārējās prasības:

- 3.1. Ziņojumā definē un pamato izpētes teritorijas robežas, kas ietver Darbības vietu, Paredzētās darbības iespējamās ietekmes un summāro ietekmju ar citām darbībām zonu. Izpētes teritorija aptver gan teritorijas, kurās plānots uzstādīt VES, gan teritorijas, kurās paredzēts izveidot citu saistīto infrastruktūru, lai saražoto elektroenerģiju nodotu kopējā tīklā, kā arī būvniecības laikā izmantojamās transportēšanas maršrutus, kas ietver gan reģionālos, gan vietējos autoceļus un pašvaldības autoceļu reprezentatīvus posmus, pievedceļus no Paredzētās darbības vietas līdz valsts autoceļiem, un jaunbūvējamo un / vai (ja attiecināms) elektropārvades risinājumu un ar to nodrošinājumu saistītās infrastruktūras teritoriju.
- 3.2. Ziņojumā ietver esošās un plānotās situācijas attēlojumu kartogrāfiski, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plānu, kur savstarpēji salīdzināmā mērogā atspoguļota esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiski nepieciešams attēlot esošos un plānotos objektus, tai skaitā: plānoto VES un saistītās infrastruktūras objektus, lai saražoto elektroenerģijas nodotu kopējā tīklā, kā arī ar tām saistīto papildu nepieciešamo pagaidu un pastāvīgo objektu (piemēram, pievedceļus, laukumus u.c.) izvietojumu, esošās un nosakāmās aizsargjoslas, meliorācijas sistēmas, dabas objektus, ierobežojumu zonas, kas izriet no Noteikumos Nr. 240 noteiktajiem aprobežojumiem VES parku būvniecībai u.c. nozīmīgu informāciju, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.
- 3.3. Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 29. panta otro daļu un šā likuma 32.¹ panta pirmo un otro daļu ap VES, kuru jauda ir lielāka par 20 kilovatiem, nosakāma drošības aizsargjosla, lai nodrošinātu cilvēku un VES tuvumā esošo objektu drošību VES ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā. Tā kā Aizsargjoslu likuma 58.¹ pantā noteikts, ka aizsargjoslās ap VES tiek noteikti aprobežojumi, tad no Paredzētās darbības izrietošā ietekme uz nekustamajiem īpašumiem ietilpst Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta tvērumā (ietekme, kura vērtējama / ietverama ietekmes uz vidi novērtējumā). Ņemot vērā minēto, Birojs vērš uzmanību, ka bez attiecīgo nekustamo īpašumu īpašnieku vai tiesisko valdītāju piekrišanas Paredzēto darbību īstenošana veidā, kas ar aizsargjoslas aprobežojumiem skar viņu īpašumus, nebūs pieļaujama.
- 3.4. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts.
- 3.5. Ziņojumā ietveramo ietekmju uz vidi novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Sugu un biotopu novērtējumu veic attiecīgajā sertifikācijas jomā sertificēts nozares (sugu un biotopu) eksperts un Ziņojumam pievieno ekspertu atzinumus. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu. Ja speciālisti ir sagatavojuši atzinumus, tos (attiecīgā eksperta parakstītu) pievieno Ziņojumam.
- 3.6. Visiem Ziņojumam pievienotajiem dokumentiem, tai skaitā speciālistu vai ekspertu atzinumiem un citiem dokumentiem, jābūt parakstītiem un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls bijis sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam (norakstam) jābūt noformētam atbilstoši likumam “*Elektronisko dokumentu likums*” un jāsaturs informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu.

- 3.7. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.
- 3.8. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Par VES izvietošanu un nosacījumiem to izvietošanai Ziņojuma izstrādāšanas laikā Ierosinātājai jākonsultējas ar AS “*Augstsprieguma tīkls*”, Dabas aizsardzības pārvaldi, AS “*Latvijas valsts meži*”, VAS “*Latvijas gaisa satiksme*”, VA “*Civilās aviācijas aģentūra*”, VAS “*Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs*”, VAS “*Elektroniskie sakari*”, VSIA “*Latvijas valsts ceļi*”, Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi, Ziņojumā atspoguļojot konsultāciju rezultātu.
2. Ziņojumu jāiesniedz Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldē, Smiltenes novada pašvaldībā, Dabas aizsardzības pārvaldē un Veselības inspekcijā rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai. Ja IVN veikšanas laikā tiek konstatēta Paredzētās darbības ietekme uz kultūras pieminekļiem, Ziņojums jāiesniedz arī Nacionālajā kultūras mantojuma pārvaldē.

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums:

- 1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norāda arī informāciju par esošo teritorijas izmantošanu, tās piemērotību Paredzētās darbības veikšanai, tai skaitā vēja apstākļu raksturojums, grunts stabilitāte, attālumi līdz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, dzīvojamām mājām, apdzīvotām teritorijām (ņemot vērā arī Noteikumos Nr. 240 iekļautos ierobežojumus), sabiedriski nozīmīgām ēkām un saimnieciskās darbības objektiem, meliorācijas sistēmām, derīgo izrakteņu ieguves vietām, satiksmes, sakaru u.c. infrastruktūrai un inženierbūvēm (piemēram, elektroniskie sakaru tīkli, elektrotīkli, cauruļvadi u.c.).
- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), izsver arī alternatīvas Paredzētās darbības apjomam, VES raksturlielumiem un objektu izvietojumam Darbības vietā, ņemot vērā Noteikumos Nr. 240 iekļautās prasības, ietekmi uz dabas vērtībām un vidi dzīvojamās teritorijās.
- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. punktam (Paredzētās darbības un tās alternatīvu fizikālo raksturlielumu apraksts, zemes izmantošanas prasības būvniecības un ekspluatācijas laikā), citu starpā ievērojami arī šādi nosacījumi:
 - 1.4.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka raksturojums aptver gan teritorijas sagatavošanu, gan papildu nepieciešamo

objektu būvniecību un esošo būvju (arī inženierbūvju un meliorācijas sistēmas objektu) pārkārtošanu vai pārbūvi, transportēšanu un teritoriju rekultivāciju.

- 1.4.2. Ņemot vērā plānoto Darbības vietu un tās specifiku, īpašu uzmanību pievērš plānotajiem teritorijas sagatavošanas darbiem, tai skaitā apauguma noņemšanai, tostarp atmežošanai, nosusināšanas (iespējams, arī ūdens nostādināšanas un novadīšanas) risinājumiem, meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei (arī ārpus Darbības vietas), ja nepieciešams – arī grunts nomaiņas vai stabilizācijas risinājumiem.
- 1.4.3. Sniedz VES raksturojumu un salīdzina iespējamos VES modeļus un to atšķirības, tai skaitā augstumu, spārnu garumu, jaudu un lietderības koeficientu, plānoto saražoto elektroenerģijas daudzumu, pamatu un konstrukciju izbūves nosacījumus, materiālus, radīto trokšņa līmeni (arī atkarībā no vēja ātruma), spārnu pretapledošanas risinājumus, ap VES nosakāmās aizsargjoslas platumu.
- 1.4.4. Paredzētajai darbībai nelabvēlīgu meteoroloģisko apstākļu raksturojums. VES darbības regularitāte, minimālais, optimālais un maksimālais vēja ātrums, kad VES darbojas.
- 1.4.5. Sniedzot papildu nepieciešamo būvju un palīgiekārtu aprakstu, norāda un pamato būvju un iekārtu raksturlielumus un jaudu (īpašu uzmanību pievēršot iekārtu jaudai un parametriem, no kā atkarīga VES izvietošanas iespējamība).
- 1.4.6. Nosaka VES un saistītās infrastruktūras izbūvei nepieciešamo zemes platību, tostarp kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa, piemēram, ceļa izbūvei u.c. saistītajai infrastruktūrai, lai nodrošinātu VES darbību un saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā.
- 1.4.7. Sniedz informāciju par Paredzētās darbības vietas un tai piegulošo/šķērsojamo teritoriju īpašuma piederību, nekustamajiem īpašumiem, kuros paredzēta ar VES izveidi un saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā saistīto objektu būvniecība, kā arī nekustamajiem īpašumiem, kuros nosakāma VES aizsargjosla. Aprēķina iespējamo maksimālo aizsargjoslas skartās (katrā īpašumā) zemes platību.
- 1.4.8. Sniedz informāciju par visu būvju un iekārtu izvietošanu Darbības vietā, norādot to izvietošanu.
- 1.5. Sniedzot būvniecības un ekspluatācijas procesu (arī izlietoto materiālu un dabas resursu) aprakstu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktam, īpašu uzmanību pievērš arī:
 - 1.5.1. Novērtējumam, kas saistīts ar pieslēgumu izveidi kopējam tīklam un iespēju tajā nodot VES parkā “*Augstkalni*” saražotās elektroenerģijas maksimālo prognozēto apjomu. Konkrēta saražotās elektroenerģijas apjoma nodošanas iespēju kopējā tīklā un iespējamais risinājums jāvērtē un jāizstrādā konsultējoties ar AS “*Augstsprieguma tīkls*”. Elektropārvades nodrošināšanai nepieciešamo objektu izvietošanas iespējas vērtē kontekstā arī ar aprobežojumiem, kas izriet no Aizsargjoslu likuma.
 - 1.5.2. VES darbības vadībai, uzraudzībai un kontrolei.
 - 1.5.3. Darbības vietas uzraudzībai un kontrolei būvdarbu un ekspluatācijas laikā, tostarp teritoriju izmantošanas ierobežojumiem, kas saistīti ar VES darbību un elektroenerģijas pārvades nodrošinājumu.

- 1.5.4. Nepieciešamo ķīmisko vielu un maisījumu veidam un apjomam, ko plānots izmantot VES darbības nodrošināšanai, tai skaitā VES mehānismu eļļošanai un dzesēšanai, un transformatoru darbības nodrošināšanai (ja attiecināms), kā arī šo vielu un maisījumu nomaiņas uzglabāšanas risinājumiem.
- 1.6. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. punktam, īpašu uzmanību pievērš trokšņa emisijām un mirguļošanai, vērtē arī vibrācijas un elektromagnētisko lauku. Skaidrojams, kādās Paredzētās darbības realizācijas stadijās attiecīgās emisijas un ietekmju veidi rodas. Prognozējamo emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu). Attiecībā uz Paredzētās darbības laikā radītajiem atkritumiem (arī atkritumiem, kas saistīti ar šīs programmas IV daļas 1.5.4. punktā norādīto vielu apsaimniekošanai pēc to izmantošanas VES un, ja attiecināms, transformatoru darbības nodrošināšanai, un atkritumiem pēc VES ekspluatācijas perioda beigām) norādāmi arī risinājumi to apsaimniekošanai.
- 1.7. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. punktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību. Īpašu uzmanību pievērš tādiem drošības aspektiem kā apladošana un ierobežojumi VES drošības aizsargjoslā, kā arī iespējama ietekme uz gaisa satiksmi, navigācijas iekārtu darbību.
- 1.8. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. un 5.6. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē:

- 2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā ietver aprakstu, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgie aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.
- 2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojumam jāaptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāldefinīcijā “*ietekme uz vidi*” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam, – vai un kā Paredzētā darbība (tostarp summāri ar citām darbībām) tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, kā arī Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem.
- 2.3. Veicot vides stāvokļa novērtējumu, ņem vērā, ka izpētes teritorijas robežas aptver arī plānoto laukumu, pievedceļu, elektropārvades risinājumu u.c. saistītās VES un elektropārvades nodrošinājuma infrastruktūras būvniecības un šķērsojumu vietas, kā arī vides stāvokli teritorijās, kuras Paredzētā darbība var ietekmēt (arī summāri ar citām darbībām).
- 2.4. Īpaša uzmanība vides stāvokļa novērtējumā, kas veicama atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajiem, pievēršamiem šādiem jautājumiem:

- 2.4.1. Hidroģeoloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali, hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā.
- 2.4.2. Hidroloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā informācija par esošiem drenāžas un meliorācijas objektiem, ūdenstecēm un ūdensobjektiem Darbības vietā un tās apkārtnē (arī to aizsargjoslām), ūdens plūsmas virzieniem, saņemtajām ūdenstecēm (arī to raksturojums: ūdeņu tips, noteiktās ūdens kvalitātes prasības un vides kvalitātes mērķi, pašreizējā izmantošana), teritoriju applūšanas iespējamība.
- 2.4.3. Darbības vietas ģeoloģiskā uzbūve un inženierģeoloģiskie apstākļi, tai skaitā, piemēram, paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali, mūsdienu ģeoloģiskie procesi.
- 2.4.4. Apkārtnes dabas vērtību raksturojums (arī mežu, dižkoku un citu īpaši aizsargājamo dabas objektu raksturojums) Paredzētās darbības teritorijā un tās iespējamās ietekmes zonā. Ar Paredzēto darbību saistīto VES pievedceļu u.c. ar elektropārvades nodrošinājumu saistīto risinājumu šķērsojamās un tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (arī Latvijā aizsargājamās Eiropas Savienības nozīmes dabas teritorijas (*Natura 2000*)), šo teritoriju aizsardzības režīmi un nozīmīgums bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā; īpaši aizsargājamās sugas un biotopi, mikroliegumi; putnu un sīkspārņu pulcēšanās (piemēram, barošanās un ligzdošanas/vairošanās vai ziemošanas) vietas un migrācijas koridori, riestu vietas (ja attiecināms) Paredzētās darbības vietā un tuvākajā apkārtnē, norādot attālumu līdz to robežai vai to šķērsošanas vietai.
- 2.4.5. Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainaviskais un kultūrvēsturiskais nozīmīgums, tuvākie aizsargājami kultūras pieminekļi, to aizsargjoslas, tuvākā ainaviski vērtīgās teritorijas, rekreācijas un tūrisma objekti.
- 2.4.6. Dzīvojamās mājas un apdzīvotas teritorijas Darbības vietas tuvumā, attālumi līdz tām.
- 2.4.7. Esošās gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa novērtējums Paredzētās darbības realizācijas vietā un ietekmes zonā, fokusējoties uz esošo problēmsituāciju un vietu, ja tādas identificējas, analīzi.
- 2.4.8. Informācija par tuvākajām rūpnieciska rakstura darbībām vai piesārņotām vietām, kā arī darbībām, kas rada līdzīgas ietekmes, tostarp esošām un plānotām, šo ietekmju novērtējums, sniedzot pamatojumu šo ietekmju summēšanai vai nesummēšanai ar Paredzētās darbības ietekmēm.
- 2.5. Raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniedzamas arī šādas ziņas:
 - 2.5.1. Paredzētās darbības atbilstība vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, nepieciešamie grozījumi tajā, lai Paredzētā darbība būtu pieļaujama.
 - 2.5.2. Meteoroloģisko un klimatisko apstākļu raksturojums kontekstā ar Paredzētās darbības realizāciju, tostarp “vēja rozes”, vēja ātruma un faktoru, no kuriem atkarīgs VES saražotās elektroenerģijas daudzums, raksturojums. VES darbībai nepieciešamo vēja ātrumu dažādā augstumā no zemes virsmas pietiekamības novērtējums.
 - 2.5.3. Informācija par tuvākajām lidostām un lidlaukiem, kā arī sakaru sistēmu iekārtām, kuras Paredzētā darbība varētu ietekmēt.

- 2.5.4. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un derīgo izrakteņu ieguves vietas / pazemes ūdens atradnes, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
- 2.5.5. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums:

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamās atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katrs no ietekmju veidiem apsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros, pārrobežu u.c. ietekmes aspektus.
- 3.2. Saistībā ar Paredzētās darbības kontekstā būtiskākajām ietekmēm (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktais) Birojs novērtējumam izvirza šādas prasības:
 - 3.2.1. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. punktā uzskaitītie darbi (būvniecība un, ja attiecināms, nojaukšanas darbi), ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma noņemšana, tostarp atmežošana, nosusināšanas sistēmas pārveide/izveide un (ja nepieciešams) augsnes virskārtas noņemšana, kā arī ietekmes, ko rada papildu nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu, elektrolīniju, transformatoru) būvniecība vai meliorācijas sistēmu pārkārtošana ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņem vērā arī transportēšanas ietekmes un iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem; esošo ceļu/tiltu izmantošanai noteiktos aprobežojumus. Novērtē nepieciešamos pievedceļu/tiltu būvniecības vai uzlabošanas darbus, lai nodrošinātu liela izmēra izstrādājumu (būvkonstrukciju) piegādi VES uzstādīšanas un elektropārvades risinājumu izveides vietām. Vērtējot būvniecības laikā paredzētās transportēšanas ietekmes, ņem vērā šajā programmā noteikto prasību, ka Paredzētās darbības ietekmes teritorija ir arī transportēšanas maršruts, kas ietver gan reģionālos, gan vietējos autoceļus un pašvaldības autoceļu reprezentatīvus posmus, pievedceļus no Darbības vietas līdz valsts autoceļiem, tādēļ trokšņa ietekmes novērtējums veicams arī reprezentatīvam posmam transportēšanas maršrutā, kur tas ved gar teritorijām, kurās piemērojami vides trokšņa robežlielumi.
 - 3.2.2. Ja attiecināms, novērtē/aprēķina kopējo atmežojamo platību apjomu, kas nepieciešams VES un plānoto elektropārvades risinājumu uzstādīšanai un izveidei (tostarp VES un to pievedceļu izbūvei un pārbūvei, VES montāžas laukumam, materiālu pagaidu novietošanas laukumam, plānoto elektropārvades risinājumu izbūvei u.c. ar VES un elektropārvades nodrošināšanu saistīto infrastruktūras objektu izbūvei).
 - 3.2.3. Novērtējamās trokšņa un vibrācijas līmeņa izmaiņas Paredzētās darbības ietekmes zonā būvniecības un ekspluatācijas laikā. Ņemot vērā to, ka vibrāciju ietekmes novērtējums nav noregulēts Latvijas normatīvajos aktos ar konkrētiem ierobežojumiem, tās novērtējums veicams saskaņā ar vides informācijas un zinātnisku atziņu pieejamību, tostarp citu valstu pieredzi, kā arī novērtējums jāpamato, un atbilstīgi jāprognozē iespējamās izmaiņas. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa novērtējumu izpildāma atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "*Trokšņa novērtēšana un pārvaldības kārtība*" noteiktajam. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, izmanto trokšņa izkliedes

aprēķina datorprogrammu. Veicama arī trokšņa dažādo frekvenču (arī zemo) analīze un ietekmes uz cilvēku veselību novērtējums.

- 3.2.4. Novērtējama mirgošanas efekta (apēnojuma jeb spārnu ēnu kustības), kā arī atspīduma no VES spārniem ietekme.
- 3.2.5. Nosakāma un kartogrāfiskajā materiālā iezīmējama VES un ar Paredzēto darbību saistīto elektropārvades risinājumu aizsargjosla. Novērtējama ietekme, kas izriet no aprobežojumiem VES un elektropārvades risinājumu aizsargjoslās, un tās būtiskums, aprobežojumu skartās teritorijas.
- 3.2.6. Novērtējami iespējami sarežģījumi vai ierobežojumi, ja atbilstoši – arī uzlabojumi, apkārtnes teritoriju izmantošanai (piemēram, saistībā ar piekļuvi, rekreāciju un tūrismu, meža apsaimniekošanu, derīgo izrakteņu ieguvu u.c.).
- 3.2.7. Veic ietekmes uz dabas vērtībām (arī mežiem, dižkokiem un potenciāliem dižkokiem) un bioloģisko daudzveidību novērtējumu, īpaši ņemot vērā aizsargājamās sugas, to dzīvotnes, īpaši aizsargājamās un Eiropas Savienības nozīmes biotopus (īpašu uzmanību pievēršot Izpētes mežu un purvu biotopiem), to aizsardzībai veidotos mikroliegumus. Vērtē apstākļus, tostarp iespējamu fragmentāciju, kas svarīgi konkrēto dabas vērtību pastāvēšanai. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē. Ietekmi uz putniem un sikspārņiem vērtē, ņemot vērā arī ietekmi to barošanās un migrācijas laikā. Ietekmi uz putniem un to ligzdošanas iespējām, vērtē arī kontekstā ar atmežojamajām platībām, novērtējot, vai potenciāls dzīvotņu zudums neskars īpaši aizsargājamās putnu sugas. Ietekmi uz ornitofaunu vērtē ne tikai saistībā ar VES parka ekspluatāciju, bet arī ar būvniecības darbiem un to radīto ietekmi VES parka un saistītās infrastruktūras izveides gaitā, īpašu uzmanību pievēršot, piemēram, būvniecības darbu radītā trokšņa traucējumiem uz jutīgām putnu sugām. Kur attiecināms, veic īpaši aizsargājamu sugu izpēti, atbilstoši to aizsardzības plāniem⁴. Balstoties uz izpētes datiem, jānosaka ietekmi mazinoši pasākumi, ja tādi ir nepieciešami. Lai aizsargātu putnu un sikspārņu sugas, kā arī citas dabas vērtības no VES (vēja parka) ietekmes, ietekmes uz vidi novērtējumā nosaka minimālo pieļaujamo attālumu un nosacījumus VES izvietošanai, to pamatojot un argumentējot, ar apsekojuma un konkrēto apstākļu izvērtējuma rezultātiem, kas svarīgi konkrēto dabas vērtību pastāvēšanai.
- 3.2.8. Ietekmes novērtējumu uz bioloģisko daudzveidību sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti⁵. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības, ievērojot Ministru kabineta 2010. gada 30. septembra noteikumos Nr. 925 “*Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības*” noteiktās prasības. Ņemot vērā plānoto Paredzētās darbības teritoriju un tās iespējamo ietekmes zonu, kā arī tajā esošās dabas vērtības, Paredzētās darbības ietekmes novērtējumam uz dabas vērtībām pievienojami sikspārņu, putnu, meža un purvu biotopu, vaskulāro augu ekspertu atzinumi.
- 3.2.9. Ietekmes novērtējumu uz ainavu un kultūras pieminekļiem veic, sagatavojot vizualizācijas no reprezentatīviem skatu punktiem. Vērtē Paredzētās darbības

⁴ Sugu un biotopu aizsardzības plāni, kas izstrādāti un apstiprināti saskaņā ar likuma “*Sugu un biotopu aizsardzības likums*” 5. panta 4. punktu un Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2015. gada 11. maija rīkojumu Nr. 127 “*Par sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādāšanas kārtību*”, pieejami - https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F), (skatīti 21.06.2022).

⁵ Sertificētu dabas ekspertu reģistrs pieejams Dabas aizsardzības pārvaldes tīmekļvietnē, pieejams - <https://www.daba.gov.lv/lv/katalogs> (skatīts 21.06.2022).

ietekmes uz ainavu, kultūrvēsturisko vidi, rekreācijas resursiem un tūrisma būtiskumu. Ietekmi uz ainavu vērtē arī kontekstā ar ainaviski vērtīgām teritorijām, kas neatrodas tieši Paredzētās darbības vietā, bet tās ietekme zonā vai tās tieša tuvumā.

3.3. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem ietvarā Ziņojumā vērtē arī:

- 3.3.1. Ja attiecināms, iespējamās savstarpējas un summāras ietekmes ar citām plānotām VES vai VES parkiem. Aspektos, kuros iespējama ietekmju summēšanās, veic atbilstīgu novērtējumu.
- 3.3.2. Gaisa kvalitātes izmaiņas un to nozīmīgumu Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā būvniecības laikā.
- 3.3.3. Ietekmi uz klimatu, ražojot elektroenerģiju no atjaunojamiem energoresursiem. Vienlaikus vērtē arī ietekmi uz klimatu kontekstā ar kopējo atmežojamo zemju platību, novērtējot prognozējamās izmaiņas oglekļa dioksīda piesaistes samazinājumam. Ievērojot Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. punktā noteikto, ietekmi uz klimatu vērtē, izmantojot vienoto aprēķina metodoloģiju.
- 3.3.4. Paredzētās darbības un VES ietekmi uz sakaru sistēmu (gaisa kuģu lidojumu nodrošināšanai nepieciešamajiem radiotehniskajiem līdzekļiem, bezvadu elektronisko sakaru komunikācijām, tostarp radio releju līnijām, radio, TV, mobilo sakaru, interneta u.c. speciālās sakaru iekārtas) darbību, VES un plānoto elektropārvades risinājumu elektromagnētiskā lauka ietekmi uz cilvēku veselību.
- 3.3.5. Paredzētās darbības iespējamu ietekmi uz gaisa satiksmi un lidojumu drošību.
- 3.3.6. Atkritumu, kas radušies VES mehānismu eļļošanas un dzesēšanas rezultātā un transformatoru darbības nodrošināšanas rezultātā (ja attiecināms), kā arī beidzot VES ekspluatāciju, apsaimniekošanas risinājumus.
- 3.3.7. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Birojs papildu prasības šo punktu izpildei neizvirza.

3.4. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam, īpašu uzmanību pievērš tādiem drošības aspektiem kā apledošana un tā izraisīta ledus izmešana, ķīmisko vielu izlijumi VES sabrukšanas gadījumā, drošības nosacījumi un citu negadījumu iespējamība VES drošības aizsargjoslā. Vides riski vērtējami tipiskākās un iespējamās sliktākās avārijas situācijās.

3.5. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli – ekonomisko aspektu izvērtējums, tai skaitā ietekmes uz materiālajām vērtībām (arī nekustamajiem īpašumiem) Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu.

3.6. Ziņojumā ietver apkopojošu sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējumu, tai skaitā arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmju (arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas) rezultātu novērtējumu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 16. punktam.

4. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

- 4.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai.

- 4.2. Kritērijus izvēlās Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi. Pamato izvēlēto variantu un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai.

5. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 5.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, norāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, sniedz prognožu ievades datus.
- 5.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam Birojs citus nosacījumus novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

6. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 6.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu Paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tie aptver gan risinājumus teritorijas sagatavošanas un papildu nepieciešamo objektu būvniecības laikā, gan VES ekspluatācijas laikā. Novērtē gan kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi, gan kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām). Novērtē paliekošo ietekmju atbilstību vides aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem.
- 6.2. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīzi (ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus VES būvniecībai, balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi gan no VES un elektropārvades nodrošinājumam nepieciešamo objektu un infrastruktūras būvniecības, gan ekspluatācijas, un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

7. Prasības monitoringam:

- 7.1. Ziņojumā paredz pasākumus vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam.
- 7.2. Izvērtējama monitoringa nepieciešamība un paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām, parametriem, ilgumam un regularitātei.
- 7.3. Par monitoringa nosacījumiem, piemērotākajām un ilgtermiņā salīdzināmajām metodēm saistībā ar VES un elektropārvades risinājumu, tostarp to izbūves un ekspluatācijas, iespējamām ietekmēm uz izpētes teritorijā konstatētajām īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, nepieciešamības gadījumā jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai:

1. Ziņojumā analizē IVN Sākotnējās apspriešanas laikā saņemtos komentārus un priekšlikumus, iekļaujot Ziņojumā pārskatu par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem

un norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.

2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18, tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no IVN pamatuzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ja attiecīgajā periodā vēl attiecināms, organizējot un veicot Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu, ņem vērā arī ar infekcijas Covid-19 izplatības pārvaldību saistītos ierobežojumus un nosacījumus, kas noteikti ārējos normatīvajos aktos.
4. Ierosinātājai jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā.
5. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju (piemēram, par atsevišķām dabas vērtībām, ja attiecināms), un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Birojā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas – veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Direktore (paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Elīza Platpīre, 67770805
eliza.platpire@vpvb.gov.lv